

เอกสารประกอบการบรรยาย
หลักสูตร หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นรป.) รุ่นที่ ๓

หัวข้อวิชา

บทบาทของศาลฎีกากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

โดย

นายธนฤกษ์ นิตีเศรณี

ประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๔/๑ ชั้น ๔ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
(อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์)

กลุ่มงานวิทยาลัยรัฐธรรมนูญ
สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา

บทบาทของศาลฎีกากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

โดย

นายธนฤกษ์ นิติเศรษฐ์

ประธานแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

๑. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

ในระบบศาลยุติธรรมของประเทศไทยเป็นระบบศาลสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา โดยปกติคดีจะเริ่มที่ศาลชั้นต้นก่อนเป็นลำดับไปจนถึงศาลฎีกา กว่าคดีจะเสร็จสิ้นบางคดีต้องใช้เวลาเป็นสิบปี แต่เนื่องจากประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตของนักการเมืองและข้าราชการในระดับสูงเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีความต้องการที่จะให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษโดยเร็ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๒ วรรคสอง จึงกำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา และกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทำหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาพิพากษา ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นถูกกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยให้ใช้บังคับในกรณีที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นเป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนด้วย

นอกจากนี้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยังมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

แม้ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้ถูกยกเลิกไป และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ ก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๙ วรรคสี่ ก็ยังคงให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

แต่เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจการปกครองประเทศ ได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ เรื่องการสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ยกเว้นหมวด ๒ แต่ยังคงให้ศาลทั้งหลายคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาอรรถคดีตามกฎหมาย และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เช่นนี้ เมื่อแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นแผนกหนึ่งในศาลฎีกา ดังนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

๒. คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๒ วรรคสาม บัญญัติว่า อำนาจหน้าที่ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ใน

รัฐธรรมนูญนี้และในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ต่อมาก็ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศใช้บังคับให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๙ วรรคห้า บัญญัติเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๒ วรรคสาม

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลงแล้ว แต่มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (เฉพาะ) ที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่องให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป โดยกำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้ต่อไป ฉะนั้นในปัจจุบันอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

ตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๙ กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ
ผู้ใช้ หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑)

(๓) คดีซึ่งประธานวุฒิสภาส่งคำร้องให้ศาลพิจารณาพิพากษาข้อกล่าวหาว่า
กรรมการ ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ราชการ

(๔) คดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและ
สมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติตกเป็นของแผ่นดิน

๓. องค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๓ กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่
ผู้พิพากษาในศาลฎีกาภายในกำหนด ๑๔ วันนับแต่วันฟ้องคดี เพื่อเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกา
เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีจำนวน ๙ คน โดยวิธีลงคะแนนลับ แต่องค์คณะจำนวน
๙ คนดังกล่าว จะมีผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเกินกว่า ๓ คนไม่ได้

๔. ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

เมื่อมีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาแล้ว ก็จะต้อง
มีผู้พิพากษาประจำแผนกเพื่อปฏิบัติงานที่จำเป็นในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษาโดย
ประธานศาลฎีกาเป็นผู้แต่งตั้งตามจำนวนที่เห็นสมควร (พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๘ วรรคสอง)

๕. กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง

ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองนั้น จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยความตามมาตรา ๑๘ แห่ง
พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา
มีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัด
หรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้ ซึ่งประธานศาลฎีกาได้ออกข้อกำหนดดังกล่าวแล้วเรียกว่า “ข้อกำหนดเกี่ยวกับ
การดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓”
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๓

หลักการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองที่สำคัญอันควรทราบ มีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ประธานศาลฎีกาจะเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกา
เพื่อเลือกองค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวภายในไม่เกิน ๑๔ วันนับแต่วัน
ยื่นฟ้องคดี (พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง)

(๒) องค์คณะผู้พิพากษาจำนวน ๙ คน ที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ดังกล่าว
จะเลือกผู้พิพากษาคนหนึ่งเป็นเจ้าของสำนวน โดยผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจ
ดำเนินการตามมติขององค์คณะผู้พิพากษา และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษาใน
องค์คณะผู้พิพากษาอีก ๒ คน มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้
(พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๑๗)

(๓) ในการพิจารณาคดีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยึดถือรายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาและอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร (พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาได้และมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย (พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคสอง และวรรคสาม)

(๔) ผู้ใดกล่าวอ้างโต้แย้งว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติที่ดี มิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติที่ดี ผู้นั้นมีภาระการพิสูจน์ต่อศาล (พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง)

(๕) การทำคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการพิพากษาคดี ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนทำความเข้าใจในการวินิจฉัยคดีเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ และให้ถือตามเสียงข้างมาก ในการนี้ องค์คณะผู้พิพากษาอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาคณใดคนหนึ่งในองค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งหรือคำพิพากษาตามมตินั้นก็ได้อ (พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง)

ภาคผนวก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด

เกล้าฯ ให้ประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้

โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงไว้

เป็นอย่างอื่น

"ศาล" หมายความว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

"คณะกรรมการ ป.ป.ช." หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ

"ประธาน ป.ป.ช." หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการ

ทุจริตแห่งชาติ

"กรรมการ ป.ป.ช." หมายความว่า ประธานหรือกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๔ นับแต่คัมที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ห้ามมิให้ ศาลอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๕ ในการพิจารณาคดี ให้ศาลยุติธรรมของคณะกรรมาการ ป.ป.ช. เป็น หลักในการพิจารณาและอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคล ใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้ศาลอื่น พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการ พิจารณาได้

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย เพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเที่ยงธรรม ให้บุคคล คณะบุคคล หรือหน่วยงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ความร่วมมือในการ ดำเนินการใด ๆ ตามที่ศาลขอหรือมอบหมาย

มาตรา ๖ ศาลมีอำนาจออกหมายอาญาและหมายใด ๆ ตามที่ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติกำหนดไว้

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกาจัดกษัตริย์การตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๘ ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสใน ศาลฎีกาจำนวนตามที่เห็นสมควร เป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางเมืองในศาลฎีกาเพื่อปฏิบัติหน้าที่สำเนาในระหว่างที่ยังไม่มีองค์คณะผู้พิพากษตามมตรา ๑๓ สำหรับคดีใดคดีหนึ่ง

มาตรา ๙ ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้ (๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิก สภา ผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อ

มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

ตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ

ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑)

(๓) คดีซึ่งประธานวุฒิสภาส่งคำร้องให้ศาลพิจารณาคดีพิพากษาชกกล่าวหาว่า กรรมการ ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

(๔) คดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามกฎหมายบัญญัติตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๑๐ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากรณีมีมูลที่จะดำเนินคดีตามมาตรา ๙ (๑), (๒) หรือ (๔) ให้ประธาน ป.ป.ช. ส่งรายงาน เอกสาร และพยานหลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสิบสี่วัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อศาล

ให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่องตมจวรรคหนึ่ง เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าเรื่องที่ส่งมานั้นยังมีข้อไม่สมบูรณ์ และได้แจ้งข้อไม่สมบูรณ์นั้นไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๑๑ ภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งข้อไม่สมบูรณ์ตามมาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้แทนของแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเป็นคณะทำงาน ให้สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป

ในกรณีที่คณะทำงานไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการฟ้องคดีได้ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันตั้งคณะทำงาน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งหมายความให้ฟ้องคดีแทนได้ แต่ต้องฟ้องภายในสิบสี่วันนับแต่วันครบกำหนด

มาตรา ๑๒ การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ย่อมกระทำได้ ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ

มาตรา ๑๓ เมื่อมีการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ให้ประธานศาลฎีกาเรียกประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาคดีพิพากษาคดีดังกล่าวโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบสี่วันนับแต่วันยื่นฟ้องคดี

มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

ผู้พิพากษาคนใดประสงค์จะขอลอนตัวลูกตุลาการได้รับเลือกให้แถลงต่อที่ประชุมใหญ่ก่อนการลงคะแนน และให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติว่าจะให้มีการถอนตัวหรือไม่ มติของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สิ้นสุด

การเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแต่ละคดีให้ใช้วิธีการลงคะแนนลับ ให้ผู้พิพากษาที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนเท่าคนเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาสำหรับคดีนั้น แต่ทั้งนี้ จะมีผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาเกินกว่าจำนวนสามคนไม่ได้ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนดังกล่าว ให้ประธานศาลฎีกาจับสลากหว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

ผู้พิพากษาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษามีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีจนกว่าจะสิ้นสุดอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ห้ามมิให้มีคำสั่งให้ผู้พิพากษานั้นไปทำงานที่อื่นนอกศาลฎีกา การเปลี่ยนแปลงสถานะของผู้พิพากษาในศาลฎีกาที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาไปเป็นผู้พิพากษาออกอวุโสในศาลฎีกา ไม่กระทบกระเทือนถึงตราที่ผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่เป็นองค์คณะผู้พิพากษาต่อไป และมีให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาย่อมพ้นหน้าที่ในคดีเมื่อ

- (๑) พ้นจากการเป็นข้าราชการตุลาการ
- (๒) ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ไปดำรงตำแหน่งที่ศาลอื่น
- (๓) ถอนตัวเนื่องจากการคัดค้านผู้พิพากษา และองค์คณะผู้พิพากษามีคำสั่งยอมรับตามคำคัดค้านในมาตรา ๑๖

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามวิธีการในมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอันอื่นอันมีอากั้วล่วงได้ ที่ทำให้ไม่สามารถนั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะได้และองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่า หากเลื่อนการไต่สวนพยานหลักฐานออกไปจะทำให้ล่าช้าและขาดความเที่ยงธรรม ให้ดำเนินการเลือกผู้พิพากษาแทนที่ตามวิธีการในมาตรา ๑๓ ในกรณีนี้ให้ผู้พิพากษาที่ถูกแทนที่สิ้นสุดอำนาจหน้าที่ในคดี

มาตรา ๑๖ หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะคัดค้านผู้พิพากษาคนใดที่ได้รับเลือกเป็นผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษา เนื่องจากมีเหตุอันจะคัดค้านผู้พิพากษาได้ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลก่อนเริ่มการไต่สวนพยานหลักฐาน ในการนี้ ให้องค์คณะผู้พิพากษาไต่สวนตามที่เห็นสมควรแล้วมีคำสั่งยอมรับหรือยกคำคัดค้าน คำสั่งนี้เป็นที่สุด และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การคัดค้านผู้พิพากษาจะกระทำมิได้ หากได้เริ่มการไต่สวนพยานหลักฐานไปแล้ว เว้นแต่ผู้คัดค้านจะสามารถแสดงต่อศาลได้ว่ามีเหตุสมควรทำให้ไม่สามารถคัดค้านได้ก่อนนั้น

มาตรา ๑๗

มาตรา ๑๗ ให้องค์คณะผู้พิพากษาเลือกผู้พิพากษาคนหนึ่งในจำนวนเก้าคนเป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน

ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนมีอำนาจดำเนินการตามมติขององค์คณะผู้พิพากษา และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาอีกสองคน มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ที่มีได้เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้

มาตรา ๑๘ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้แก่การปฏิบัติงานของศาลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มียกข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับสำหรับคดีอาญา และบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับสำหรับคดีกล่าวหาว่าร้ายรายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ให้ศาลผู้วินิจฉัยกระบวนพิจารณาได้สวณพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปทุกวันทำการจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจกล่าวอ้างได้

มาตรา ๒๐ การทำคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดหรือการพิพากษาคดี ให้ผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคนให้ความเห็นในการวินิจฉัยคดีเป็นหนังสือพร้อมทั้งต้องแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ และให้ถือมติดตามเสียงข้างมาก ในการนี้ องค์คณะผู้พิพากษาอาจมอบหมายให้ผู้พิพากษาคนหนึ่งในองค์คณะผู้พิพากษาเป็นผู้จัดทำคำสั่งหรือคำพิพากษตามมตินั้นก็ได้

คำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือคำพิพากษาของศาล ให้เปิดเผยโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ส่วนความเห็นในการวินิจฉัยคดีของผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาทุกคน ให้เปิดเผยตามวิธีการที่ประธานศาลฎีกากำหนด

มาตรา ๒๑ ความเห็นในการวินิจฉัยคดีอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อคู่ความทุกฝ่าย
- (๒) เรื่องที่ถูกล่ามทา
- (๓) ข้อกล่าวหาและคำให้การ
- (๔) ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา
- (๕) เหตุผลในการวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
- (๖) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) คำวินิจฉัยคดี รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

มาตรา ๒๒ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องจับกุมหรือคุมขังผู้ใดก่อนหรือหาหรือจำเลย เนื่องจากมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้น จะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรืออัยการสูงสุดอาจร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลออกหมายจับหรือ หมายขังผู้นั้นได้

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว ไม่ว่าจะมีการคุมขังจำเลยมากก่อนหรือไม่ ให้องค์คณะ ผู้พิพากษาพิจารณาดังเหตุอันควรคุมขังจำเลยและมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรหรือปล่อยชั่วคราว จำเลยนั้นได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำเนินคดีอาญา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๓ ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ได้แก่

(๑) อัยการสูงสุด

(๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๒๔ ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อ กฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาล ให้ศาลรับพิจารณาพิพากษาข้อหา ความผิดบทอื่นได้ด้วย

มาตรา ๒๕ การฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ต้อง

ไต่สวนมูลฟ้อง

ในวันยื่นฟ้องให้เจ้าหน้าที่ส่งสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อศาล

เพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน และศาลอาจไต่สวนทวนข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๖ การพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานให้กระทำโดยเปิดเผยเว้นแต่

มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญให้ศาลมีคำสั่งให้พิจารณาเป็นการลับได้

มาตรา ๒๗ เมื่อได้มีคำสั่งประทับฟ้องแล้วให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลยและ

นัดคู่ความมาศาลในวันพิจารณาครั้งแรก

นับแต่วันที่ได้รับสำเนาฟ้องให้จำเลยมีสิทธิขอตรวจและขอคัดสำเนา

เอกสารในสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในวันพิจารณาครั้งแรก เมื่อจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาลและศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริง ให้อ่านและอธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง คำให้การของจำเลยให้บันทึกไว้ ถ้าจำเลยไม่ให้การก็ให้บันทึกไว้ และให้ศาลกำหนดวันตรวจ พยานหลักฐานโดยให้โจทก์และจำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน

มาตรา ๒๘ ให้โจทก์จำเลยยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลพร้อมสำเนาในจำนวนที่ เพียงพอก่อนวันพิจารณาตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การยื่นบัญชีระบุพยานเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้อีกเมื่อ ได้รับอนุญาตจากองค์คณะผู้พิพากษา เมื่อสามารถแสดงเหตุสมควรว่าไม่สามารถทราบถึง พยานหลักฐานนั้นหรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือเพื่อให้โอกาสแก่ จำเลยในการต่อสู้คดี

มาตรา ๒๙ ในวันตรวจพยานหลักฐาน ให้โจทก์จำเลยส่งพยานเอกสารและ พยานวัตถุต่อศาลเพื่อให้องค์คณะผู้พิพากษา เว้นแต่องค์คณะผู้พิพากษาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เนื่องจากสภาพและความจำเป็นแห่งพยานหลักฐานนั้น หลังจากนั้นให้โจทก์จำเลยแถลงแนว ทางการเสนอพยานหลักฐานต่อองค์คณะผู้พิพากษา

ในกรณีที่มิได้มีการโต้แย้งพยานหลักฐานใดขององค์คณะผู้พิพากษาก็จะมีคำสั่งให้รับ ฟังพยานหลักฐานนั้นโดยไม่ต้องไต่สวนก็ได้ แต่หากมีการโต้แย้งพยานหลักฐานใดหรือเมื่อศาล เห็นเอง ให้องค์คณะผู้พิพากษาดำเนินการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นต่อไป

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษากำหนดวันเริ่มไต่ สวนโดยให้โจทก์จำเลยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๓๑ ในการไต่สวน ให้องค์คณะผู้พิพากษาสอบถามพยานบุคคลเอง โดย การแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงซึ่งจะทำการไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้น โดยวิธีแถลงด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล แล้วจึงให้โจทก์จำเลยถามเพิ่มเติมต่อไป

มาตรา ๓๒ เมื่อการไต่สวนพยานหลักฐานเสร็จสิ้น โจทก์และจำเลยมีสิทธิแถลง ปิดคดีของตนภายในเวลาที่ศาลกำหนด แล้วให้องค์คณะผู้พิพากษามีคำพิพากษาและให้อ่านคำ พิพากษาในศาลโดยเปิดเผยภายในเจ็ดวันนับแต่วันเสร็จการพิจารณา ถ้ามีเหตุสมควรจะเลื่อนการ อ่านไปก่อนก็ได้แต่ต้องไม่เกินสิบสี่วันและต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ เว้นแต่ไม่อาจได้ตัวจำเลยมาศาล ในวันอ่านคำพิพากษา

ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง แต่จำเลยไม่อยู่หรือไม่ มาฟังคำพิพากษา ให้ศาลเลื่อนการอ่านไปและออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษา เมื่อได้ออก หมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ให้ศาลอ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๓ ในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะเหตุร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ เว้นแต่ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ วรรคสาม และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ เมื่อได้รับคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลประกาศ คำร้องดังกล่าวในที่เปิดเผยตามวิธีการในข้อกำหนดตามมาตรา ๑๘ บุคคลภายนอกอาจร้องคัดค้านเข้ามาในคดีได้ แต่ต้องกระทำก่อนศาลมีคำ

พิพากษา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ ผู้ใดกล่าวอ้างโต้แย้งว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้ เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติก็ มิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ผู้นั้นมีภาระการพิสูจน์ต่อศาล ถ้าผู้ที่มีภาระการพิสูจน์นำพยานหลักฐานใดมาอ้างพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตก เป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ศาลสั่ง ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นคนวิกลจริตไม่อยู่ในภาวะทำการพิสูจน์ต่อศาลได้ หรือ ผู้ที่กล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทนายหรือผู้จัดการมรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถ ในการพิสูจน์ของผู้บุคคลดังกล่าวและพิจารณาพิพากษาตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาสั่งคำร้องขอให้ดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๐๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ดำเนินการเลือกองค์คณะผู้ พิพากษาตาม มาตรา ๑๓

มาตรา ๓๗ ห้องคดีคณะผู้พิพากษาแต่งตั้งบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน เป็น คณะกรรมการไต่สวน ทำหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินคดีตามคำ ร้องขอ

ในการดำเนินการของคณะกรรมการไต่สวน ให้คณะกรรมการไต่สวนมีอำนาจ พิจารณาหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต โดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๘ คณะกรรมการไต่สวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการระดับไม่ต่ำกว่าชั้น ๖ อย่างน้อยหนึ่งคน และข้าราชการอัยการระดับไม่ต่ำกว่าชั้น ๖ อย่างน้อยหนึ่งคน และที่เหลือให้พิจารณาแต่งตั้งตามความเหมาะสมแก่คดีจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีในวันแต่งตั้ง และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๑๐ หรือเทียบเท่า
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนกฎหมายในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสิบปี
- (๓) เป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านการเงิน การบัญชี หรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องข้องกับเรื่องในคดี โดยเคยปฏิบัติงานด้านดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๓๙ กรรมการไต่สวนต้องไม่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มีสภาพผิดศีลธรรมหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๒) เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี
- (๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๘) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

มาตรา ๔๐ กรรมการไต่สวนจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการไต่สวนมีอำนาจสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เพื่อประกอบการไต่สวนตามรายการ วิถีการ และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการไต่สวนกำหนด ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน

มาตรา ๔๒ คณะกรรมการไต่สวนต้องทำการไต่สวนและทำความเห็นให้เสร็จสิ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับแต่งตั้ง แต่องค์คณะผู้พิพากษาอาจขยายระยะเวลาให้เท่าที่จำเป็นได้

ในกรณีที่คณะกรรมการไต่สวนมีมติว่าข้อกล่าวหาอันเป็นคดีอาญาต่อกรรมการ
ป.ป.ช. นั้นมีมูลหรือมีมติว่ากรณีมีมูลนำเชื่อว่ากรรมการ ป.ป.ช. ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ
ไต่สวนส่งรายงานพร้อมทั้งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไปยังอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล

ให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีตามความเห็นของคณะกรรมการไต่สวนภายในสามสิบวัน
นับแต่วันได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง

การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคสาม ย่อมกระทำไม่ได้ ถ้าได้ฟ้องภายใน
อายุความ

ให้นำบทบัญญัติในหมวดที่ ๖๓ และหมวดที่ ๖๕ มาใช้บังคับในคดีดำเนินคดีตาม
หมวดนี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่คณะกรรมการไต่สวนเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลให้
คณะกรรมการไต่สวนส่งรายงานพร้อมทั้งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไปยังองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อ

ดำเนินการต่อไป
หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าพยานหลักฐานที่คณะกรรมการไต่สวนรวบรวมยัง

ไม่เพียงพอที่จะมีคำสั่งในเรื่องนี้หรือจักกำหนดให้คณะกรรมการไต่สวนรวบรวมพยานหลักฐาน
เพิ่มเติมภายในระยะเวลาอันสมควรก่อนมีคำสั่งก็ได้

หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้พิพากษายกคำร้องขอ แต่
หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มูล ให้ส่งเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อยื่นฟ้องต่อศาล
และให้นำมาตรา ๕๒ วรรคสามถึงวรรคห้ามาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๕๔ ในการพิจารณาพิพากษาให้องค์คณะผู้พิพากษาดำเนินการไต่สวนหา
ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร เพื่อยืนยันความเป็นจริงตามคำร้องขอให้

ดำเนินคดีโดยไม่ผูกมัดกับเหตุผลหรือพยานหลักฐานที่ปรากฏในคำร้องขอให้ดำเนินคดี หรือใน
การไต่สวนหรือความเห็นของคณะกรรมการไต่สวน หรือในการดำเนินคดีของอัยการสูงสุด

หมวดที่ ๕๒ การบังคับคดี

มาตรา ๕๕ การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตาม
มาตรา ๑๔

คำพิพากษาและคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด
บทเฉพาะกาล

บทเฉพาะกาล

บทเฉพาะกาล

บทเฉพาะกาล

บทเฉพาะกาล

หมายเหตุเหตุอันเนื่องมาจากการประคองใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 ในศาลฎีกา และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่ง
 อื่นตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดถูกกล่าวหาว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ร่ำรวยผิดปกติ กระทำ
 ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง
 หน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น รวมทั้งบุคคลอื่นที่เป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนใน
 การกระทำความผิดทางอาญาดังกล่าวด้วย ดังนั้น จะต้องดำเนินการจัดตั้งแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
 ตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา และกำหนดหลักเกณฑ์วิธีพิจารณา ตลอดจนชั้นการบังคับคดีใน
 การดำเนินคดีดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึง
 จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 ฉบับที่ ๑๙ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้บังคับต่อไป

ข้อ ๒ การยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิให้กระทบกระเทือนการ
 บังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
 การเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้
 ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม
 หรือยกเลิก

แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
 อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ
 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
 ทุจริตแห่งชาติ

ข้อ ๓ กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
 และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
 ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ เช่นเดียวกับกรณีการลงโทษยื่นบัญชีแสดง
 รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่
 ควรแจ้งให้ทราบ

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓/ตอนที่ ๙๔ ก/หน้า ๙/๒๔ กันยายน ๒๕๕๙
 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓/ตอนที่ ๑๐๕ ก/หน้า ๒๓/๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ในการดำเนินการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมี
อำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่มีตัดสิทธิผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่
มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้
เพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจยึดหรือ
อายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะมี
มติว่าทรัพย์สินนั้นมิได้เพิ่มขึ้นผิดปกติ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะ
มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำร้อง แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง
รวบรวมพยานหลักฐานและสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติกำหนด

ข้อ ๖ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีผลกระทบต่อเจตนารมณ์ของรัฐ ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๖๖
กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งถอดถอน ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้
พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

ข้อ ๗ การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ ไม่ว่าจะเป็นการวินิจฉัยหรือให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ถือเสียงข้างมาก

ข้อ ๘ บรรดาบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ให้ใช้ประกาศ
ฉบับนี้แทน

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐^๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนด

จำนวนองค์คณะผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาเก้าคน เพื่อ

พิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแต่ละคดี แต่ในปัจจุบันมีแนวโน้มว่า

จะมีปริมาณคดีเข้ามาสู่ศาลฎีกาเพิ่มขึ้น เป็นเหตุให้ศาลฎีกาประสบปัญหาภาวะขาดแคลน

อัตรากำลังผู้พิพากษาที่จะเป็นองค์คณะผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดีอย่างมาก ดังนั้น

สมควรกำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาตามกฏหมายที่ด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและ

การดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสรวมเป็นองค์คณะผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วดิน/แก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

คำพิพากษา ข้อกำหนด

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคดีอาญา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประธานศาลฎีกาโดย
ความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อใช้บังคับใน
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า "ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๓"

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

บททั่วไป

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคดีอาญา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนิน
กระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้องดำเนินกระบวนการให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไข
ที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเว้นแต่ข้อที่ไม่ถูกต้องนั้นจะเกิดจากความจงใจหรือละเลยเพิกเฉยของผู้
ความฝ่ายนั้น และทำให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเสียหาย

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๒

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเลือกองค์คณะผู้พิพากษาและผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔๑ เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกองค์คณะผู้พิพากษาตามมาตรา ๑๓ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานควบคุมการกฤษฎีกา

พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วให้ประธานศาลฎีกาประกาศรายชื่อองค์คณะผู้พิพากษาไว้ที่ศาลฎีกาภายใน
กำหนด ๕ วัน นับแต่วันประชุมใหญ่ เพื่อให้มีความทราบและมีโอกาสคัดค้านผู้พิพากษาคนใดที่
ได้รับเลือกเป็นผู้พิพากษาในองค์คณะผู้พิพากษาดังนั้น

ข้อ ๕ การเลือกผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนขององค์คณะผู้พิพากษามาตรา

มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ทำโดยวิธีลงคะแนนลับ หากคะแนนเท่ากันก็ให้ลงคะแนนลับเลือก
เฉพาะผู้ที่มีคะแนนเท่ากันจนกว่าจะได้ผู้ที่มีคะแนนสูงสุดแต่เพียงผู้เดียว

ข้อ ๖ ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใน

ศาลฎีกาที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งตามมาตรา ๕๖ หรือสองในห้าแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ อย่างน้อยสามคน
มีอำนาจออกคำสั่งให้ไปปฏิบัติตามมาตรา ๘ หรือสองดังกล่าว

ข้อ ๗ กรณีที่มีเหตุใดเหตุหนึ่งตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ผู้
พิพากษาเจ้าของสำนวนหรือองค์คณะผู้พิพากษาคนใดคนหนึ่งรายงานให้ประธานศาลฎีกาทราบ
โดยเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
หมวด ๒

การดำเนินคดีอาญา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๑

การรับฟ้อง การนั่งพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๘ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ และต้องมีข้อความเป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องการร้าย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผิดปกติ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำ

ความผิดต่อกฎหมายอื่น และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าว

หาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ข้อพยานหลักฐานให้ชัดเจนพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณา

ได้ส่วนข้อเท็จจริงต่อไปได้

หากโจทก์นำตัวจำเลยมาศาลในวันฟ้อง ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาในกรณีซึ่งหรือปล่อยตัวจำเลยชั่วคราว หาก

ไม่ได้นำตัวจำเลยมาศาลให้โจทก์ระบุที่อยู่จริงของจำเลยมาในฟ้อง

ข้อ ๙ ในชั้นพิจารณาถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลอาจเรียกพยาน

หลักฐานมาทำการไต่สวนต่อไปได้ จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อ ๑๐ ศาลมีอำนาจพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานลับหลังจำเลยได้

ข้อ ๑๑ เมื่อมีการพิจารณาเป็นการลับ บุคคลเหล่านี้เท่านั้นมีสิทธิอยู่ในห้องพิจารณาได้คือ

(๑) โจทก์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) จำเลยและผู้ควบคุมตัวจำเลย

(๓) ทนายความ

สำนักงาน (๔) พยานและบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากศาล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๒

การตรวจและไต่สวนพยานหลักฐาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการตรวจพยานหลักฐาน หากพยานเอกสารหรือพยาน

วัตถุอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก ให้คู่ความที่ประสงค์จะอ้างอิงขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานหลักฐานดังกล่าวมาจากผู้ที่ครอบครอง โดยยื่นคำขอต่อศาลพร้อมกับการยื่นบัญชีระบุ

พยาน เพื่อให้ได้พยานหลักฐานนั้นมาก่อนวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันที่ศาลกำหนด

ข้อ ๑๓ ศาลอาจรับฟังข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องประมวล

ผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานในคดีได้ หาก

(๑) การบันทึกข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือการประมวลผลโดยเครื่อง

คอมพิวเตอร์เป็นการกระทำตามปกติในการประกอบกิจการของผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และ

(๒) การบันทึกและการประมวลผลข้อมูลเกิดจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างถูกต้อง และแม้หากมีการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้องก็ไม่กระทบถึงความถูกต้องของข้อมูลนั้น

การกระทำตามปกติของผู้ใช้ตาม (๑) และความถูกต้องของกลบบันทึกและ

ประมวลผลข้อมูลตาม (๒) ต้องมีคำรับรองของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินการนั้น

ข้อ ๑๔ คู่ความที่ประสงค์จะเสนอข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือ

ประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ จะต้องระบุข้อมูลที่ประสงค์จะอ้างอิงในบัญชีระบุพยานที่ยื่น

ต่อศาลพร้อมด้วยคำแถลงแสดงคอกมจลนงเช่นว่านั้น และคำรับรองของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือ

ดำเนินการตามข้อ ๑๓ วรรคสอง กับสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นไว้จำนวนที่เพียงพอ เว้นแต่

(๑) สื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นอยู่ในความครอบครองของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือของ

บุคคลภายนอกให้คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงข้อมูลยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลขออนุญาตตั้งส่งคำ

รับรองตามข้อ ๑๓ วรรคสอง และสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูล และขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกสื่อที่บันทึก

ข้อมูลนั้นมาจากผู้ครอบครองโดยให้คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงนั้นมีหน้าที่ติดตามเพื่อให้ได้สื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นมาแสดงต่อศาลในวันตรวจพยานหลักฐานหรือในวันอื่นตามที่ศาลกำหนด

(๒) ถ้าการทำสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้น จะทำให้กระบวนการพิจารณาล่าช้า ให้คู่

ข้อมูลฝ่ายที่อ้างอิงข้อมูลยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล ขออนุญาตส่งสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลและขอหนังสือที่บันทึกข้อมูลนั้นมาแสดงต่อศาลในวันไต่สวนหรือวันที่ศาลกำหนด

ถ้าคู่ความที่ประสงค์จะอ้างอิงข้อมูลที่บันทึกข้อมูลนั้นมาแสดงต่อศาลได้ภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลจะกำหนดให้ทำการตรวจข้อมูลดังกล่าว ณ สถานที่ เวลา และภายในเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควรแล้วแต่สภาพข้อมูลนั้นก็ได้

ถ้าคู่ความที่ประสงค์จะอ้างอิงข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์มิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อมความในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ห้ามมิให้ศาลรับฟังข้อมูลนั้นเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าศาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจะรับฟังข้อมูลเช่นนั้นเป็นพยานหลักฐานประกอบพยานหลักฐานอื่นด้วยก็ได้

ข้อ ๑๕ คู่ความฝ่ายที่ถูกอีกฝ่ายหนึ่งอ้างอิงข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์มาเป็นพยานหลักฐานขึ้นต้น อาจยื่นคำแถลงต่อศาลก่อนการไต่สวนเกี่ยวกับข้อมูลนั้นเสร็จ คัดค้านการอ้างข้อมูลนั้น โดยเหตุที่ว่าข้อมูลดังกล่าวไม่เข้าเงื่อนไขของการรับฟังตามข้อ ๑๓ หรือสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นปลอม หรือสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นไม่ถูกต้องทั้งหมด หรือแต่บางส่วน เว้นแต่จะแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่ามีเหตุอันสมควรที่ไม่อาจทราบเหตุแห่งการคัดค้านได้ก่อนเวลาดังกล่าว คู่ความฝ่ายนั้นอาจยื่นคำร้องขออนุญาตคัดค้านการอ้างข้อมูลหรือสื่อหรือสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลเช่นนั้นต่อศาลไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษาคดี และถ้าศาลเห็นว่าคู่ความฝ่ายนั้นไม่อาจยกข้อคัดค้านได้ก่อนหน้านั้น และคำร้องนั้นมีเหตุผลฟังได้ ก็ให้ศาลอนุญาตตามคำร้อง ในกรณีที่มีการคัดค้านดังกล่าวนี้ ให้นำมาตรา ๑๒๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าคู่ความซึ่งประสงค์จะคัดค้านไม่คัดค้านการอ้างข้อมูลดังกล่าวเสียก่อนการไต่สวนเกี่ยวกับข้อมูลนั้นเสร็จ หรือศาลไม่อนุญาตให้คัดค้านในภายหลัง ห้ามมิให้คู่ความนั้นคัดค้านการอ้างอิงข้อมูลนั้นเป็นพยานหลักฐาน แต่ไม่ตัดอำนาจของศาลในการไต่สวนและชี้ขาดในเรื่องเงื่อนไขของการรับฟังข้อมูลนั้นตามข้อ ๑๓ หรือในเรื่องความแท้จริงหรือถูกต้องของสื่อหรือสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลเช่นนั้นในเมื่อศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๑๖ ให้นำข้อกำหนดข้อ ๑๒ ถึงข้อ ๑๕ มาใช้บังคับแก่การรับฟังข้อมูลที่บันทึกไว้ในหรือได้มาจากไมโครฟิล์ม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ ในวันตรวจพยานหลักฐาน หากคู่ความโต้แย้งพยานหลักฐานใด ให้ศาลหมายพยานหลักฐานนั้นไว้แล้วจัดบันทึกไว้เพื่อดำเนินการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นต่อไป หากคู่ความประสงค์จะโต้แย้งพยานหลักฐานใดในภายหลัง คู่ความฝ่ายนั้นจะต้องยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องก่อนศาลมีคำพิพากษาแสดงถึงเหตุอันสมควรที่ไม่อาจโต้แย้งพยานหลักฐานนั้นได้ในวันตรวจสอบพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้มีการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นเพิ่มเติมได้

ข้อ ๑๘ ในการไต่สวนพยานบุคคล ให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล แล้ว

จึงให้โจทก์จำเลยอุทธรณ์เพิ่มเติม โดยให้คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานดังกล่าวเป็นผู้ถามก่อน การถามพยานของคู่ความตามวรรคหนึ่งจะใช้คำถามนำก็ได้

หลังจากคู่ความอุทธรณ์พยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ทว่ามีให้คู่ความฝ่ายใดถามพยาน อีก

แล้วแต่จะได้รับการอนุญาตจากศาล คำพิพากษาของศาลฎีกา

ข้อ ๑๙ ระหว่างการนั่งพิจารณาคดีของศาล ให้บันทึกการพิจารณาโดยใช้เครื่องมือ บันทึกเสียงและเครื่องมือบันทึกภาพและเสียงทุกชนิด นอกจากนี้ให้ศาลลงบันทึกรายงานกระบวน พิจารณารวมไว้ในสำนวนด้วย

เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควร องค์กรคณะผู้พิพากษาอาจอนุญาตให้คัดคำ เปิดความพยานและรายงานกระบวนพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขตามที่ เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอ และองค์กรคณะผู้ พิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม องค์กรคณะผู้พิพากษาอาจอนุญาตให้ทำการ ใต้อาณัติบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (VIDEO CONFERENCE) ได้ โดยให้ผู้อยู่ขอเป็นผู้ดำเนินการเพื่อจัดให้มีการใต้อาณัติโดยระบบดังกล่าวและเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ใน

การใต้อาณัติพยานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล

ข้อ ๒๑ ให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความหรืออุทธรณ์พยานจัดทำสำเนียงยื่นต่อศาล

ข้อ ๒๒ ถ้าอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งบุคคลใดที่จะเกี่ยว ข้องในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานซึ่งอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมา ใต้อาณัติในภายหลังบุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำขอต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องให้ศาลมีคำสั่งให้ใต้อาณัติ พยานหลักฐานนั้นไว้ทันที

เมื่อศาลได้รับคำขอเช่นว่านี้ ให้ศาลหมายเรียกผู้ขอและคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือ บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาขังศาล และให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองในศาลฎีกาเป็นผู้พิจารณาคำขอตามที่เห็นสมควร หากมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอตั้ง กล่าวให้มีอำนาจใต้อาณัติพยานโดยให้ภพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี อาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อกำหนดนี้มาใช้บังคับด้วยโดย อนุโลม

หมวด ๓

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

.....

ข้อ ๒๓ คำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินนั้น นอกจากจะต้อง
ระบรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกล่าวหาและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติ
หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติแล้ว จะต้องระบรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นของ
แผ่นดิน สถานที่ตั้ง ชื่อ และที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในขณะยื่น

คำร้องด้วย

ข้อ ๒๔ เมื่อศาลได้รับคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ประกาศคำ
ร้องดังกล่าวไว้ที่อาคารศาลฎีกา ศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ และประกาศใน
หนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายแพร่หลายทั่วไปอย่างน้อยสามวันติดต่อกัน นอกจากนี้หากผู้ครอบครอง
หรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินดังกล่าวมิใช่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ส่งสำเนาประกาศดังกล่าวแก่
บุคคลดังกล่าวด้วย

ข้อ ๒๕ คำคัดค้านนี้ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลโดยระบุเหตุแห่งการคัดค้านมา
โดยละเอียดและให้ศาลส่งสำเนาคำคัดค้านให้แก่คู่ความทุกฝ่าย

ข้อ ๒๖ ห้องคดีและผู้พิพากษาได้ส่วนพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาและคำ
คัด

ค้านของบุคคลภายนอกถ้าหากมีก่อน แล้วจึงไต่สวนพยานหลักฐานของผู้ร้อง วันแต่จะเห็น
สมควรเป็นประการอื่น

ข้อ ๒๗ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมี
ได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ศาลสั่งยกคำร้องโดยไม่
ต้องวินิจฉัยคำคัดค้านของบุคคลภายนอก

ข้อ ๒๘ ให้นำความในหมวด ๒ ส่วนที่ ๒ มาใช้บังคับในหมวดนี้ด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔
การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.

ข้อ ๒๙ เมื่อองค์คณะผู้พิพากษาแต่งตั้งกรรมการไต่สวนตุ้มมาตรา ๓๗ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
แล้ว ให้แจ้งรายชื่อกรรมการไต่สวนไปยังประธานวุฒิสภาภายใน ๗ วันนับแต่วันแต่งตั้ง
ตั้ง และให้ประกาศรายชื่อคณะกรรมการไต่สวนไว้ที่ศาลฎีกาด้วย

ข้อ ๓๐ ให้แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาแจ้งราย
ชื่อคณะกรรมการไต่สวนไปยังคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งทุกคน และดำเนินการให้มีการ
ประชุมคณะกรรมการไต่สวนเพื่อพิจารณาคำร้องขอของประธานวุฒิสภาโดยเร็ว

ข้อ ๓๑ การประชุมกรรมการไต่สวนครั้งแรก ให้กรรมการไต่สวนลงมติเลือก
กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการไต่สวนในคดีนั้น ๆ หากลงมติแล้วมีผู้ได้คะแนน
เท่ากัน ให้ลงมติเฉพาะผู้ที่มีคะแนนเท่ากันจนกว่าจะได้ผู้มีคะแนนสูงสุด

ข้อ ๓๒

เจ้าพนักงานควบคุมการจราจรทางบก. ข้อ ๓๒ กรรมการไต่สวน อาจถูกคัดค้านได้ในเหตุดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวหา

เจ้าพนักงาน (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังกล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

เจ้าพนักงาน (๔) เป็นคู่สมรส คู่พหุภรรยา ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา มารดา กับผู้ถูกกล่าวหา

เจ้าพนักงาน (๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติ หรือเป็นหุ้นส่วน หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดแย้งในทางธุรกิจกับผู้ถูกกล่าวหา

เจ้าพนักงาน (๖) กรรมการไต่สวน การคัดค้านให้ยื่นคำร้องคัดค้านเป็นหนังสือระบุเหตุผลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ต่อองค์คณะผู้พิพากษาภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อคณะกรรมการไต่สวนตาม ข้อ ๒๙

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นกรรมการไต่สวน ให้กรรมการผู้ยื่นแจ้งต่อองค์คณะผู้พิพากษาโดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้กรรมการผู้ยื่นแจ้งเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการไต่สวน

หากองค์คณะผู้พิพากษาเห็นว่ากรรมการไต่สวนผู้ใดอาจถูกคัดค้านได้ในเหตุตามวรรคหนึ่งหรือคำร้องคัดค้านมีเหตุอันสมควร ให้แต่งตั้งกรรมการไต่สวนใหม่แทนกรรมการไต่สวน

ผู้ใดที่ไม่มีผลกระทบต่อกรรมการใด ๆ ที่กรรมการไต่สวนผู้หนึ่งได้กระทำไปแล้ว เว้นแต่จะเป็น

การกระทำโดยทุจริต

เจ้าพนักงาน (๗) ให้คณะกรรมการไต่สวนแจ้งเป็นหนังสือให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา

หาทราบข้อกล่าวหาและสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามรายการ วิธีการ วันและเวลาที่คณะกรรมการไต่สวน กำหนด

เจ้าพนักงาน (๘) การส่งคำสั่งให้กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา ให้ส่งโดยเจ้าพนักงานศาลหรือส่งโดยวิธีอื่นตามที่คณะกรรมการไต่สวนกำหนด เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับคำสั่งหรือถือว่าได้รับคำสั่งตามวิธีการที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

เจ้าพนักงาน (๙) ข้อ ๓๔ กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นหนังสือ และอาจชี้แจงด้วยวาจาโดยการตอบคำถามของคณะกรรมการไต่สวน หรือโดยแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิขอให้คณะกรรมการไต่สวนทำการไต่สวนพยานหลักฐานที่ตนเสนอได้ และคณะกรรมการไต่สวนมีอำนาจไต่สวนพยานหลักฐานดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๕ กรณีกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับคำสั่งหรือถือว่าได้รับคำสั่งตามข้อ ๓๓ แล้ว ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือไม่มาให้คณะกรรมการไต่สวนดำเนิน

การไต่สวน โดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการไต่สวนออกดำเนินการไต่สวนพยานหลักฐานอื่นต่อไป หรือยุติการไต่สวนแล้วลงมติก็ได้

ข้อ ๓๖ กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าฟังในการชี้แจงข้อกล่าวหาหรือการให้ปากคำของตนต่อคณะกรรมการไต่สวนได้

กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา หรือภรรยาของผู้ถูกกล่าวหา หรือภรรยาของผู้ถูกกล่าวหา หรือกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ต้องมีกรรมการไต่สวนอย่างน้อยห้าคนร่วมในการดำเนินกรไต่สวนหรือการให้ปากคำ

ห้ามมิให้กรรมการไต่สวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ

หรือให้สัญญาแก่กรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานเพื่อบังคับใจให้เขาให้คำให้การในเรื่องที่กล่าวหา

ข้อ ๓๗ รายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการไต่สวนต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- (๒) เรื่องที่ถูกล่ามคอ
- (๓) ข้อกล่าวหาและสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวน
- (๔) เหตุผลในการวินิจฉัยทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
- (๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง
- (๖) สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา

หมวด ๕

การบังคับคดี

ข้อ ๓๘ การบังคับคดีอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

อาญา การบังคับคดีแพ่งให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ให้ผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

มีอำนาจออกหมายหรือคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

หมวด ๖

แบบพิมพ์

ข้อ ๓๙ ให้ใช้แบบพิมพ์ตามที่ประธานศาลฎีกากำหนด

หมวด ๗

สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คอฎษาธรรมเนียม

สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

ข้อ ๕๐ การดำเนินการทางศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

วิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ ของอัยการสูงสุดและ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๑ ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

จเร อำนวยวัฒนา

ประธานศาลฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

[ร.ก. ๒๕๕๓/๖๓ก/๒๓/๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓]

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา

สำนักงาน คณะกรรมการ กฤษฎีกา